

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
Кафедра публічного управління, адміністрування та права

МАТЕРІАЛ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ДЕК

Теоретична частина

- 1.Феномен управління: природа та сутність.
- 2.Поняття і предмет трудового права.
- 3.Поняття «менеджмент», історія терміну, його взаємозв'язок з поняттям «управління».
- 4.Поняття колективного договору, угоди та їх сторони.
- 5.Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція.
- 6.Зміст, умови та форми трудового договору.
- 7.Принципи управління у публічному менеджменті.
- 8.Поняття і нормативи робочого часу. Види робочого часу та їх характеристика.
- 9.Закономірності і принципи державного управління.
- 10.Поняття часу відпочинку і його види.
- 11.Функції управлінських рішень в системі публічного управління.
- 12.Поняття, підстави і умови матеріальної відповідальності сторін трудового договору.
- 13.Публічна влада та публічне адміністрування.
- 14.Дисциплінарна відповідальність.
- 15.Організаційна структура управління.
- 16.Порядок і строки застосування дисциплінарних стягнень.
- 17.Державно-управлінська діяльність і її основні форми.
- 18.Основні види відпусток.
- 19.Розподіл повноважень при прийнятті рішень, делегування.
- 20.Поняття трудових спорів і їх види.
- 21.Поняття муніципальної публічної влади і місцевого самоврядування.
- 22.Поняття, зміст, умови та форми трудового договору.
- 23.Характеристики та особисті якості керівника на державній службі.
- 24.Централізація і децентралізація в державному управлінні.
- 25.Стратегічне планування діяльності органів державної влади.
- 26.Дисциплінарна відповідальність.
- 27.Визначення, сутність і цілі самоменеджменту
- 28.Класифікація управлінських рішень та їх функції.
- 29.Концепція та характеристики нового публічного менеджменту.
- 30.Система виконавчої влади в Україні.

Визначення термінів

- 1.Предмет публічного адміністрування
- 2.Публічний менеджмент

3. Колективний договір
4. Державна влада
5. Публічне управління
6. Влада
7. Колективна угода
8. Політичне управління
9. Громадянське (цивільне) суспільство
10. Прогнозування
11. Трудовий договір
12. Державне управління
13. Лобізм
14. Процес управління
15. Випробувальний термін
16. Суб'єкт управління
17. Закон
18. Державні рішення
19. Посада
20. Об'єкт управління
21. Соціальне управління
22. Управлінське рішення
23. Професія
24. Держава
25. Управлінська діяльність
26. Керівництво
27. Спеціальність
28. Демократія
29. Механізм публічного адміністрування
30. Стиль державного управління
31. Кваліфікація
32. Бюрократія
33. Ефективність управління
34. Стратегічне планування
35. Трудове право
36. Метод державного управління
37. Самоменеджмент
38. Роботодавець
39. Місцеве самоврядування
40. Мотивація
41. Найманий працівник

42. Виконавча влада
43. Документ
44. Робочий час
45. Час відпочинку
46. Організація
47. Соціальне управління
48. Заробітна плата
49. Державна служба
50. Управлінська діяльність
51. Процес управління
52. Повна матеріальна відповідальність
53. Державна кадрова політика
54. Публічний менеджмент
55. Обмежена матеріальна відповідальність
56. Публічне управління
57. Трудова дисципліна
58. Прогнозування
59. Дисциплінарна відповідальність
60. Дисциплінарний проступок

Практична частина

Задача 1.

Сімнадцятирічний учень ПТУ Романов мав намір влаштуватись на роботу в період літніх канікул на завод «Азот». Але у відділі кадрів йому в цьому відмовили, посилаючись на неповноліття та відсутність дозволу батьків на працевлаштування.

Чи правомірною є відмова? З якого віку та за яких умов громадяни можуть бути суб'єктом трудового права?

Задача 2.

Брак ціннісних спонукань і домінування рентаорієнтованих практик серед чиновників різного рівня, орієнтація на коротко-, а не довгострокові результати суспільно-політичного життя, слабкість громадянського суспільства, яке не в змозі протистояти тотальній узурпації влади, стають факторами розвитку олігархічних економік в світі. Одне із пояснень такої ситуації можна шукати в крос-культурних дослідженнях, які ув'язують культуру, інститути та соціально-економічний розвиток.

Індекс дистанції влади (*PowerDistanceIndex* – *PDI*) описує жорсткість соціальної ієрархії суспільства та її вплив на взаємодію між людьми, функціонування соціальних інститутів. У 1970-х рр. цей термін був

введений у науковий оборот нідерландським соціологом Г. Хофстеде на основі масштабного крос-культурного дослідження, проведеного ним в 1967-1973 рр. у понад 70 країнах світу. У 2000-х рр. дослідження було продовжено і охопило вже 76 країн світу. Під ієрархією вчений розумів нерівномірний розподіл влади та повноважень всередині соціальної групи, а безпосередньо *PDI* характеризує ставлення членів соціуму до цієї нерівномірності – наскільки члени суспільства, позбавлені влади, приймають існуючу ієрархію та поведуть себе відповідно до неї.

Індекс, запропонований Г. Хофстеде, присвоює культурі певної країни порівняльне число, що характеризує ступінь дистанційованості при взаємодії людей, які знаходяться на різних рівнях соціальної ієрархії. Високий індекс дистанції влади (80-100) вказує на жорсткість соціальної структури із значною соціальною нерівністю. Кожній людині в таких культурах відведено відповідне місце у соціальній ієрархії та відповідний цьому місцю обсяг повноважень, а сам факт такої ієрархії приймається по замовчанню, не піддається сумніву та не потребує додаткових обґрунтувань. Натомість суспільства із низьким рівнем дистанції влади є більш егалітарними, толерантними та гнучкими в сенсі соціальної структури. До суспільств з найвищим *PDI* належать Малайзія, Словаччина (*PDI* = 100), Саудівська Аравія(*PDI*=95), Філіппіни(*PDI*=94), Росія(*PDI*=93), Україна(*PDI*=92), Румунія, Албанія(*PDI*=90). До суспільств із найнижчим *PDI* відносяться Австрія(*PDI* = 11), Ізраїль (*PDI* = 13), Данія (*PDI* = 18), Нідерланди (*PDI* = 22), Ісландія(*PDI*= 30), Норвегія, Швеція (*PDI* = 31), Фінляндія (*PDI* = 33).

Поміркуйте над наступними питаннями:

1. Які культурні особливості, що визначають практику прийняття рішень на різних рівнях управління, притаманні українцям? Чи сприяють вони реалізації ефективної публічної політики?

2. Як пов'язані між собою дистанція влади та інші культурні особливості як, наприклад, лояльність (не лояльність) до корупції, непотизм (кумівство), релігійність, рівень освіченості нації?

3. Спробуйте розташувати ознаки, властиві суспільствам із високим та низьким індексом дистанції влади в табличній формі. Поясніть свій вибір.

Країни	Характеристики публічного управління та ціннісних орієнтирів
Високий <i>PDI</i>	1.

	2. 3. N
Низький <i>PDI</i>	1. 2. 3. N

Характеристики суспільств пропонуємо обирати із наступного переліку, однак ними можна не обмежуватись (додавайте свої варіанти): 1) авторитарне лідерство; 2) низький рівень довіри до інститутів влади; 3) рівність прав; 4) сповідування цінностей виживання; 5) сповідуванням цінностей самовираження; 6) управлінський патерналізм; 7) ліберальний стиль управління; 8) децентралізація; 9) прийняття властивих владі привілеїв як належного; 10) індивідуальна свобода; 11) схильність ставити під сумнів авторитети; 12) централізована влада; 13) велика кількість персоналу із функціями контролю; 14) егалітаризм; 15) високий ступінь довіри; 16) велика кількість рівнів у соціальній ієрархії; 17) громадський контроль за розподілом повноважень; 18) готовність членів суспільства до нерівності повноважень; 19) консультативний стиль менеджменту; 20) вертикальний стиль менеджменту; 21) вимога обґрунтувань щодо неправомірного розподілу влади; 22) поширеність «пласких» організаційних структур.

Задача 3.

Працівник заводу «Аргон» Потапов звернувся до голови профспілкового комітету заводу з проханням здійснити представництво та захист його інтересів у районному суді з приводу трудового спору. Але голова профспілкового комітету відмовив йому в цьому, посилаючись на те, що Потапов не є членом профспілкової організації.

Чи правомірна така відмова? Яким нормативним актом регулюються ці питання?

Задача 4.

14.11.2017 р. Проект Закону №7206 «Купуй українське, плати українцям», розроблений групою з 31-го депутата на чолі з О. Ляшком та В. Галасюком, був включений до порядку денного сьомої сесії Верховної Ради. Це рішення підтримало 228 депутатів. За внесення законопроекту до порядку денного проголосували представники кожної депутатської фракції та групи, і жоден депутат не проголосував проти.

Більше половини авторів законопроекту №7206 належать до Радикальної Партії або Блоку Петра Порошенка

Законопроект №7206 підтримали представники кожної депутатської фракції та групи

Згідно із пояснювальною запискою, ціллю законопроекту є зміна правил проведення публічних закупівель для стимулювання розвитку вітчизняної промисловості та підприємництва. Для цього пропонується використовувати показник локалізації в якості найважливішої складової нецінових критеріїв. Вага критерію місцевої складової буде коливатися в межах 20-30% приведеної ціни, що забезпечить вітчизняному виробнику перемогу навіть у випадку, якщо його товар на 43% дорожчий за аналогічний товар конкурента. Тобто за інших рівних умов, переможцем торгів буде не той, хто запропонував найнижчу ціну, а той, хто зміг підтвердити місцеву складову товару або послуги.

Автори законопроекту апелюють до кількох ключових переваг нового закону:

1. Наближення української системи публічних закупівель до кращої світової практики, у т.ч. з урахуванням євродирективи Directive 2014/25/EU. Так, стаття 85 директиви дозволяє надавати 3%-ві преференції відносно конкурентів (частина 3), що походять з країн, з якими в ЄС немає угод про конкурентний доступ виробників ЄС до цих країн (частина 1).
2. Використання механізму публічних закупівель як засобу стимулювання розвитку вітчизняної промисловості та підприємництва.
3. Стимулювання іноземних виробників до перенесення виробництва

в Україні.

Поміркуйте над наступними питаннями:

1. Проаналізуйте цю ініціативу, використовуючи *SWOT*-аналіз.

	Позитивний вплив	Негативний вплив
Внутрішнє середовище	<i>Strengths</i> (сильні сторони)	<i>Weaknesses</i> (слабкі сторони)
Зовнішнє середовище	<i>Opportunities</i> (можливості)	<i>Threats</i> (загрози)

2. Обґрунтуйте цю політику ініціативу з т.ч. конкурентного та олігархічного типу економічного розвитку на перспективу.

Задача 5.

На приватному підприємстві «Озон» немає колективного договору. На вимогу працівників укласти такий договір, директор підприємства заявив, що колективний договір не може бути укладений із-за відсутності на підприємстві профспілкової організації.

Чи правомірна заява директора підприємства? Хто може бути сторонами колективного договору? Чи передбачена відповідальність за ухилення від укладення трудового договору?

Задача 6.

Мультикультуралізм – політика, спрямована на збереження і розвиток в окремо взятій країні та світі загалом культурних відмінностей, що базується на ідеології паралельного існування культур з метою їх взаємного проникнення, збагачення і розвитку в загальнолюдському руслі масової культури.

Вперше закон про мультикультуралізм був прийнятий у 1971 р. в Канаді, а у 1973 р. – в Австралії. Різниця між цими політиками в Канаді і Австралії полягала в тому, що канадський мультикультуралізм робить основний акцент на збереженні і заохоченні етнічних громад, а австралійський – на свободі вибору індивідами своєї культурної приналежності та на інтеграції суспільства. В Європі концепція мультикультуралізму набула поширення наприкінці 1980-х рр. Асиміляційної моделі інтеграції мігрантів і перехід до мультикультурної моделі був зумовлений серйозними проблемами, з якими зіткнулися європейські країни. Численні іммігранти, переважно вихідці з

країн третього світу, наводнили Європу, не виявляючи готовності асимілюватися. Більш того, вони об'єднувалися в різні етнічні спільноти, що допомагало їм не лише виживати в нових для них умовах, але й активно відстоювати свої права, в т.ч. право на збереження культури, традицій і звичаїв, що існували на їх батьківщині. За цих умов саме мультикультуралізм став розглядатися політиками як інструмент, що сприяє взаємозбагаченню культур і побудові гармонійного суспільства. На відміну від традиційної ліберальної ідеології (політичного лібералізму), він робить основний акцент на захисті не індивідуальних прав громадян, а прав колективних індивідів в особі різних етнічних і конфесійних громад. Швеція, наприклад, у 1975 р. під «парасолькою» мультикультуралізму об'єднала політики стосовно іммігрантів та традиційних меншин країни. Як в Канаді, Австралії, так і у Швеції мультикультуралізм розуміється широко – як щось, що поєднує боротьбу із дискримінацією, підтримку етнічних неурядових організацій, ведення шкільного навчання на мовах іммігрантів, заохочення толерантності. Така політика проводилась із різним типом «жорсткості» чи «м'якості» майже в усіх європейських державах протягом останніх трьох десятиліть і призвела до засилля мігрантів, що викликало протести корінних жителів та вимогу до урядів скасування цієї політики, обмеження прав іммігрантів, повернення до політики підтримки титульної нації. Критики мультикультуралізму наголошують, що навіть якщо низький культурний рівень мігрантів зростає, то високий рівень культури цільової країни неодмінно падає.

Серед країн Європи однією із найперших, хто взяв на озброєння політику мультикультуралізму стала Великобританія, яка, на відміну від Канади та Австралії, не проголошувала її за офіційну доктрину, але втілювала мультикультуралізм активно на практиці. Досить довгий час політика Великої Британії стосовно інтеграції іншокультурних та іншokonфесіональних іммігрантів вважалася орієнтиром для інших країн ЄС. В Британії реалізували т.ч. «жорсткий» мультикультуралізм, згідно якого була розроблена система заходів з підтримки національних меншин з метою збереження ними самобутності, культури, традицій і звичаїв, прийнято низку законів, спрямованих на недопущення будь-яких форм дискримінації за національною чи расовою ознаками. Толерантність перетворилася у догму, яка вимагала від британців неухильного дотримання. Проте така політика загострила, а не розв'язала, проблеми співіснування мігрантів (з Африки, Індії, Пакистану, В'єтнаму, Китаю, Туреччини) та корінного населення.

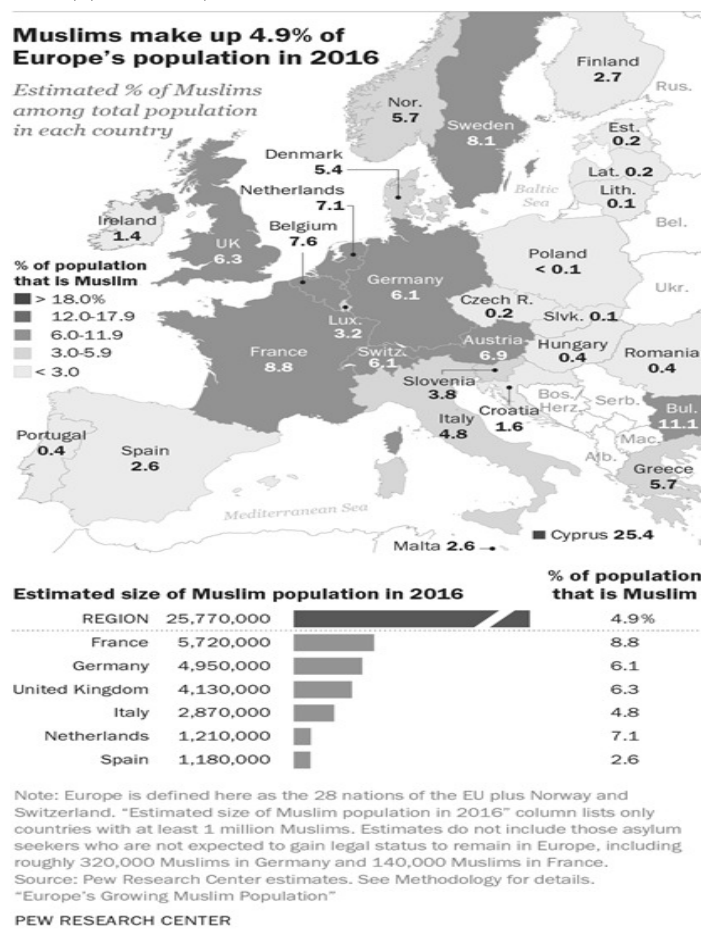
Карта районів Лондону

Наприклад, жителі району ТауерХемлетс в Лондоні скаржаться на засилля іммігрантів з Близького Сходу, яким практично «належить» цей квартал. На даний час в кварталі побудовано близько 20 мечетей і планується спорудження іще кількох. Непоодинокими є випадки нападу іммігрантів на англійців, що не поділяють їх поглядів, а тому в місцеві магазини та інші заклади корінні англійці намагаються не ходити. У мережі Інтернет можна знайти чимало відео-роликів, що демонструють мігрантів, що нав'язують корінним жителям релігійні дискусії і в разі несприйняття їх позиції починають образи, приниження, а потім розв'язують бійку серед білого дня на вулиці, на очах у перехожих. Крім того, навколо бійки одразу починають збиратися інші мігранти, готові підтримати своїх побратимів по вірі і побити невинних англійців. Отже, в Лондоні гості поведуться як господарі.

Поліцейські практично ніяк не реагують на це, не маючи бажання чи можливостей закликати іноземців дотримуватися британських законів та порядку. Білі британці починають покидати території із домінуванням мігрантів та інших етнічних меншин. А сама наявність таких районів значно ускладнює інтеграцію та адаптацію новоприбулих до життя у Великобританії. Сьогодні майже половина етнічних меншин проживає в населених пунктах, де білого населення вже менше 50%.

Д. Кемерон, прем'єр-міністр Великої Британії у 2010-2016 рр., лідер Консервативної партії, на зустрічі у Мюнхені 2011 р. визнав провал політики мультикультурного суспільства в Європі і запропонував відмовитися від толерантності: «Прийшов час змінити принцип пасивної толерантності на

лібералізм в дії, «лібералізм з м'язами» і дати зрозуміти, що британське суспільство будується на певних ключових цінностях. Пасивне толерантне суспільство не втручається в справи інших, а по-справжньому ліберальна держава вірить в свої цінності і активно їх відстоює. Час перевернути сторінку провальної політики, коли, відповідно до доктрини мультикультурного суспільства, в країні окремо один від одного співіснували різні культури. Як результат, деякі молоді мусульмани в пошуках ідентичності захопилися екстремістськими ідеологіями». У якості одного із заходів прем'єр запропонував «виселити» із університетських містечок ті організації, що мають вплив на мусульманські громади, однак не «визначилися» із західними цінностями.

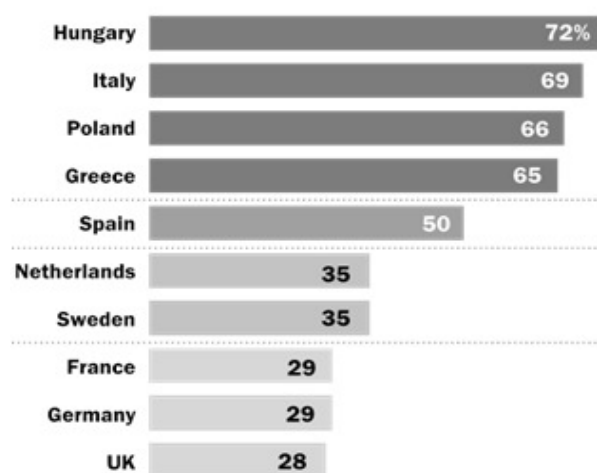

Президент Франції 2007-2012 р. Н. Саркозі також визнав провальною політику мультикультуралізму, яка була спрямована на збереження і розвиток у П'ятій республіці культурних та релігійних відмінностей. Президент заявив, що французька система інтеграції виявилася неефективною: «Відповідь очевидна: це провал. Ми не хочемо показного відправлення релігійних обрядів на французьких вулицях. Ми проти прагнення звертати інших в свою віру на території Французької республіки. Французька національна спільнота не хоче змінювати свій спосіб життя, рівність між чоловіком і жінкою, вільне відвідування школи дівчатками. У

нас світська країна, молитва нікого не бентежить, але ми не хочемо, показного відправлення релігійних обрядів на вулиці». В країні також нерідкими стали сутички між місцевими жителями і мігрантами. Так, кілька років назад у Франції відбувся процес у справі про расизм у відношенні білої людини. Причиною послужив інцидент, коли пара молодих мігрантів попросила у перехожого сигарету. Зустрівши відмову, вони почали його ображати французькою та арабською мовами і незабаром перейшли до побиття. В результаті бійки потерпілий отримав кілька серйозних травм. У телеінтерв'ю Н. Саркозі сказав, що якщо людина приїжджає до Франції, вона повинна стати частиною французької нації, вивчати мову і культуру, а якщо не збирається цього робити, то бажаним гостем в країні не буде.

Views of Muslims more negative in eastern and southern Europe

Unfavorable view of Muslims in our country

Note: In Poland, question was asked of a subsample of 686 respondents.

Source: Spring 2016 Global Attitudes Survey, Q36c.

PEW RESEARCH CENTER

Провал спроби побудувати мультикультурне суспільство в своїй державі визнала і німецький канцлер А. Меркель, яка перебуває на цій посаді із 2005р. Канцлер запровадила політику, що вимагає від іммігрантів вивчати німецьку мову та інтегруватися в німецьке суспільство. Проте процес ісламізації Німеччини вже запущений і зупинити його неможливо. Німецькі політики прогнозують зростання впливу ісламської культури в Німеччині з кожним роком разом зі збільшенням кількості мечетей.

Поміркуйте над наступними питаннями:

1. Проаналізуйте, використовуючи SWOT-аналіз.

	Позитивний вплив	Негативний вплив
	<i>Strengths</i> (сильні сторони)	<i>Weaknesses</i> (слабкі сторони)
Внутрішнє середовище	-	-

	-	-
	-	-
	-	-
Зовнішнє середовище	<i>Opportunities</i> (можливості)	<i>Threats</i> (загрози)
	-	-
	-	-
	-	-

2. Які причини провалу цієї амбітної політики в Європі? Наскільки вдалася культурна асиміляція іммігрантів у Німеччині, Франції, Великій Британії?

Задача 7.

Директор авторемонтного підприємства й голова профспілкового комітету склали й підписали колективний договір, після чого наказом по підприємству було оголошено про набрання його чинності.

Чи правомірні дії директора й голови профкому автопідприємства? Який порядок укладення колективного договору?

Задача 8.

Іспанська епіграма XVII ст. пропонує два шляхи подолання нерівності в суспільстві:

*Про рівність щосили горбатий волав.
«Чи хочете ви, – я його запитав, –
Щоб в світі не стало горбатих
Чи ж горб треба кожному мати?».*

Цю епіграму можна розуміти і безпосередньо як можливий варіант ставлення до людей з інвалідністю, і як алегорію на суспільне становище малозабезпечених верств населення.

Одним із шляхів подолання нерівності в суспільстві є егалітаризм – концепція, в основу якої закладена ідея, що передбачає створення суспільства з рівними політичними, економічними, соціальними та правовими можливостями усіх його членів, зведення усіх до відносно рівного стану. Модельною реалізацією цього принципу «горб треба кожному мати» була політика оплати праці та соціальна політика в колишньому СРСР. «Зрівнялівка» забезпечувала кожній людині певний рівень життя, але цей рівень був порівняно невисоким та ненабагато перевищував поріг бідності.

Другий пропонований в епіграмі рецепт досягнення рівності – дискримінація, «відторгнення» із суспільного життя людей із фізичними або психічними вадами. Відторгнення може набувати різних форм, починаючи з глузування і закінчуючи фізичним винищенням. Історії відомі такі практика, як:

- застосування евтаназії до людей із психічними вадами у нацистській Німеччині;
- панування ідеології молодості та здоров'я в Радянському Союзі. Тому, наприклад, у 1930-ті рр. в СРСР калік, сліпих, глухих, психічно хворих примусово переселяли у місця, малоприсади для нормального життя (Сибір, поселення в болотистій місцевості), де більша частина переселенців вмирала протягом першого року перебування;
- застарілість будівельних норм, що застосувувались в радянські часи й подеколи залишились чинними по сьогодні. Ці норми роблять неможливим самостійне пересування у місті для людей з інвалідністю на візках: високі бордюри на тротуарах, необхідність піднятися сходами до ліфту в під'їздах, нестача пандусів, непридатна для користування конструкція пандусів, непристосованість громадського транспорту до людей з інвалідністю на візках;
- збереження малої пристосованості міського середовища для людей із вадами зору в Україні (необхідні спеціальне рельєфне покриття асфальту перед переходами через дорогу, звукові оповіщення світлофорами тощо).

Поміркуйте над наступними питаннями:

1. Проаналізуйте, використовуючи SWOT-аналіз.

	Позитивний вплив	Негативний вплив
Внутрішнє середовище	<i>Strengths</i> (сильні сторони)	<i>Weaknesses</i> (слабкі сторони)
	-	-
	-	-
Зовнішнє середовище	<i>Opportunities</i> (можливості)	<i>Threats</i> (загрози)
	-	-
	-	-

2. Чи може, на вашу думку, політика егалітаризму бути успішною й мати позитивні соціальні та економічні наслідки? Наведіть відомі вам історичні приклади успішної чи невдалої реалізації прагнення до рівного суспільства.

Задача 9.

Директором ТОВ «Орізон» Власенком було відмовлено в прийнятті на роботу на посаду касира громадянці Шовковій, оскільки її сестра на цьому ж підприємстві працює головним бухгалтером.

Чи правомірними були дії керівника підприємства? Обґрунтуйте Вашу відповідь.

Задача 10.

(ЦСР) були затверджені на саміті ООН з питань сталого розвитку в 2015 році. На початку серпня 2015 року 193 держави - члена Організації Об'єднаних Націй досягли консенсусу з цього документу та почали розробляти національні стратегії реалізації ЦСР. 22 березня 2018 р. відбувся регіональний форум зі сталого розвитку (RFSD), який було організовано Європейською економічною комісією ООН. На ньому зокрема розглядалися питання про сталі міста та громади, про роль громадянського суспільства в процесі забезпечення сталого розвитку регіону, про механізми залучення громадськості тощо. Багато держав поділились своїм досвідом щодо реалізації ЦСР.

Австралія робить акцент на питаннях запровадження державної інноваційної політики, яка спрямована на долання розриву між інкубацією винаходу та комерціалізацією інновацій, між науковими дослідженнями та практикою впровадження їх результатів у приватному секторі економіки. Держава надає допомогу інноваційним підприємствам.

У Великобританії програми забезпечення сталого розвитку ініціюються та активно підтримуються урядом. Акцент робиться на формуванні організаційного потенціалу, створення можливостей для громадських об'єднань започатковувати підприємства і, відповідно, робочі місця.

Для Канади реалізація цілей сталого розвитку – це можливість побудувати процвітаюче майбутнє, зменшити рівень бідності, долати соціально-економічні «розриви», що існують між різними шарами населення, створити суспільство рівних можливостей. У країні сформована Група з питань сталого розвитку, яка забезпечує ефективну координацію між урядовими установами та зацікавленими сторонами, а також відстежує прогрес у досягненні цілей сталого розвитку. Таким чином Канада формує новий вид партнерства: співпраця між усіма рівнями уряду, корінними народами, громадянським суспільством і приватним сектором (4P).

У Польщі акцент робиться на ініціативах громадських об'єднань щодо забезпечення сталого розвитку. Започатковується новий вид партнерства - партнерство для реалізації цілей сталого розвитку. Воно побудовано за принципом співучасті різних зацікавлених сторін задля забезпечення високого рівня зайнятості, створення якісних робочих місць та розвитку підприємництва.

Саудівська Аравія проводить огляд процесів із забезпечення сталого розвитку з позицій вжитих заходів урядовим сектором, приватним сектором

та неурядовими організаціями. Основними індикаторами, що свідчать про досягнення цілей сталого розвитку, є: значне підвищення рівня життя резидентів; покращення якості харчової та водно-безпечної продукції там, де спостерігається їх брак; покращення медичних послуг; орієнтація на підвищення рейтингу навчальних закладів; створення широкої мережі енергетичної інфраструктури; планування інвестицій у відновлювані джерела енергії; поліпшення ділового клімату; інвестування в новітні технології; поліпшення транспортної інфраструктури (доріг, залізниць, аеропортів, портів, водопостачання та водовідведення, електричних мереж) тощо. Також фокусується увага на посилення ролі громадських об'єднань у цих процесах.

Для Сінгапуру показниками досягнення цілей сталого розвитку є це чиста, зелена та стабільна країна, в якій люди та майбутні покоління можуть вести здорове та повноцінне життя. Процес забезпечення сталого розвитку базується на партнерстві. Для контролю досягнення ЦСР створено Міжвідомчий комітет зі сталого розвитку, спільно очолюваний Міністерством закордонних справ та Міністерством навколишнього середовища і водних ресурсів. Комітет співпрацює з усіма відповідними урядовими установами та зацікавленими сторонами, включаючи підприємства, молодіжні організації та громадянське суспільство.

В Об'єднаних Арабських Еміратах ідеї сталого розвитку пронизують національний план розвитку ОАЕ - Vision 2021, і плани семи еміратів. Розроблена Національна програма реалізації Порядку денного 2030. До розробки було залучено багатьох зацікавлених сторін: понад 300 посадовців з 90 суб'єктів самоврядування, представники організацій громадянського суспільства та приватного сектору й експерти з наукових кіл. Для реалізації програм сталого розвитку було утворено Національний комітет сталого розвитку ОАЕ (2017 рік), який очолюється міністром міжнародного співробітництва. Федеральна служба з питань конкуренції та статистики (FCSA) виконує обов'язки заступника голови та секретаріату Комітету. До зацікавлених сторін відносять молодіжні групи, приватний сектор, інститути знань та громадянське суспільство. Для цього Національний комітет розробив комплексну комунікаційну стратегію для залучення зацікавлених сторін до реалізації цілей сталого розвитку. Молодіжна рада Еміратів та сім загальноміських громадських рад беруть участь у офіційних обговореннях щодо впровадження Порядку денного 2030 року. Створено Консультативну раду з питань приватного сектора, яка звітує заступнику Голови Національного комітету з результатів досягнення цілей сталого розвитку. Рада залучає ділову спільноту до підвищення обізнаності про ЦСР за

допомогою різноманітних заходів та медіа-платформ. Зазначається, що проблеми сталого розвитку будуть головною темою Expo 2020 Dubai.

За ініціативи Уряду України та за сприяння системи ООН в Україні триває відкритий та інклюзивний процес адаптації ЦСР. В Україні законодавчо створено всі умови для залучення до процесу створення нових видів партнерства та побудови заможного суспільства. Розроблена Стратегія сталого розвитку 2020, яка відповідає основним напрямкам Порядку денного сталого розвитку ООН, розроблено проект Сталого розвитку України до 2030 року.

Враховуючи досвід зарубіжних держав, який наведено вище, зробіть SWOT-аналіз передумов успішної реалізації цілей сталого розвитку в Україні.

Поміркуйте над наступними питаннями:

1. Проаналізуйте, використовуючи SWOT-аналіз.

	Позитивний вплив	Негативний вплив
Внутрішнє середовище	<i>Strengths</i> (сильні сторони)	<i>Weaknesses</i> (слабкі сторони)
Зовнішнє середовище	<i>Opportunities</i> (можливості)	<i>Threats</i> (загрози)

2. Вкажіть першочергові заходи управлінського характеру, які Ви вважаєте за потрібне запровадити в Україні для досягнення цілей сталого розвитку і які, на Ваш погляд, ще не були запроваджені. Обґрунтуйте свою точку зору.

Задача 11.

Сімнадцятирічний учень ПТУ Петренко протягом дня у вільний від навчання час працював кур'єром у фірмі «Світанок».

Якої тривалості має бути його робоча година?

Задача 12.

Проведення реформ в системі місцевого самоврядування відповідає загальному стратегічному курсу держави, який відображено в Стратегії сталого розвитку «Україна 2020». У Стратегії зазначено, що метою політики держави є відхід від централізованої моделі управління, забезпечення спроможності місцевого самоврядування, побудова ефективної системи територіальної організації влади.

У 2014 році Кабінет Міністрів України ухвалив Концепцію реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні (далі – Концепція), а також План заходів з її реалізації. У вересні 2016 року затверджено нову редакцію Плану заходів, що ознаменувало перехід до дієвих кроків щодо проведення реформи місцевого самоврядування у напрямку децентралізації влади. Положення

Концепції розвинуто та відтворено в Законах України «Про співробітництво територіальних громад» та «Про добровільне об'єднання територіальних громад».

Відповідно до зазначених документів, в кожному регіоні розроблено програмні документи щодо розвитку територіальної організації влади і формування спроможних територіальних громад. Рішення, що окреслені в цих стратегічних документах, реалізуються в життя. Лише за 2015 рік у країні добровільно об'єдналися 794 сільських, селищних, міських рад, створивши 159 об'єднаних територіальних громад.

Згідно з Перспективним планом формування територій громад Чернівецької області, що був схвалений у липні 2015 року, в області було утворено 10 об'єднаних територіальних громад, з них 1 міська, 1 селищна та 8 сільських.

На формування ОТГ в області впливають такі основні фактори:

- висока щільність населення у рівнинних регіонах (об'єднання навіть двох сільських рад може привести до утворення громади чисельністю понад 10 тис. населення);
- поліетнічний склад населення;
- наявність гірської місцевості з дуже низькою щільністю населення.

Ці фактори обумовлюють формування об'єднаних територіальних громад та їх розташування, а також функції та завдання, які стоять перед ними.

Згідно зі ст. 16 Закону України «Про місцеве самоврядування», органи місцевого самоврядування (ОМС) є юридичними особами і наділяються владними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону. Матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у комунальній власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, а також об'єкти їхньої спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад.

Відповідно до ст. 10. Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» держава здійснює фінансову підтримку добровільного об'єднання територіальних громад шляхом надання коштів у вигляді субвенцій на формування відповідної інфраструктури згідно з планом

соціально-економічного розвитку такої територіальної громади. Загальний обсяг фінансової підтримки розподіляється між бюджетами об'єднаних територіальних громад пропорційно до площі ОТГ та кількості населення. Порядок надання субвенцій з державного бюджету об'єднаним територіальним громадам встановлюється Кабінетом Міністрів України.

У Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» в розділі II визначено основні питання, які вирішують ради та їх органи, зокрема:

- затвердження структури, складу, регламенту ради та статуту громади;
- затвердження програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць, цільових програм з інших питань місцевого самоврядування, а також плану роботи ради;
- заснування аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації відповідної ради;
- прийняття рішень про проведення місцевого референдуму та виборів органів державної влади, місцевого самоврядування та сільського, селищного, міського голови;
- прийняття рішень про наділення органів самоорганізації населення окремими власними повноваженнями органів місцевого самоврядування, а також про передачу коштів, матеріально-технічних та інших ресурсів, необхідних для їх здійснення;
- затвердження місцевого бюджету, звіту про виконання та внесення змін до бюджету;
- встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України, а також пільг по місцевих податках і зборах, а також земельному податку;
- прийняття рішень щодо здійснення місцевих запозичень;
- управління майном підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад та їх відрахуваннями до місцевого бюджету;
- створення у разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення з іншими суб'єктами комунальної власності спільних проектів або спільного фінансування (утримання) комунальних підприємств, установ та організацій, визначення повноважень цих органів (служб);
- вирішення відповідно до закону питань регулювання земельних відносин, а також питань про надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення та скасування такого дозволу;
- прийняття рішень про організацію територій і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, що підлягають особливій охороні;

- питання культурного розвитку та організації дозвілля;
- надання відповідно до законодавства згоди на розміщення на території села, селища, міста нових об'єктів, у тому числі місць чи об'єктів для розміщення відходів, сфера екологічного впливу діяльності яких згідно з діючими нормативами включає відповідну територію;
- прийняття рішень з питань адміністративно-територіального устрою, затвердження в установленому порядку місцевих містобудівних програм, генеральних планів забудови відповідних населених пунктів, іншої містобудівної документації;
- встановлення відповідно до законодавства правил з питань благоустрою території населеного пункту, забезпечення в ньому чистоти і порядку, торгівлі на ринках, додержання тиші в громадських місцях, за порушення яких передбачено адміністративну відповідальність;
- прийняття рішень з питань боротьби зі стихійним лихом, епідеміями, епізоотіями; визначення територій, на яких можуть проводитися потенційно небезпечні заходи;
- створення комунальної аварійно-рятувальної служби;
- вирішення питань у сфері поводження з небезпечними відходами;
- вирішення інших питань у межах повноважень.

Відповідно до ст. 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчими органами сільських, селищних, міських рад є виконавчий комітет ради; відділи, управління та інші виконавчі органи, що створюються радами.

1. На підставі аналізу представленої інформації проаналізуйте, використовуючи *SWOT*-аналіз.

	Позитивний вплив	Негативний вплив
Внутрішнє середовище	<i>Strengths</i> (сильні сторони)	<i>Weaknesses</i> (слабкі сторони)
	-	-
	-	-
	-	-
Зовнішнє середовище	<i>Opportunities</i> (можливості)	<i>Threats</i> (загрози)
	-	-
	-	-
	-	-

2. Вкажіть першочергові заходи управлінського характеру, які Ви вважаєте за потрібне запровадити в Україні для досягнення ефективності

реформи децентралізації, на Ваш погляд, ще не були запроваджені. Обґрунтуйте свою точку зору.

Задача 13.

Колективним договором на заводі «Харчпроммаш» встановлений 36-годинний робочий тиждень.

На заводі «Хімволокно» працівникам фарбувального цеху, де шкідливі умови праці, встановлено 36-годинний робочий тиждень.

На заводі «Електрон» за угодою між директором і групою працівників, останнім встановлено 36-годинний робочий тиждень.

Які види робочої години встановлені на цих підприємствах?

Задача 14.

Внаслідок неналежного виконання охоронником Пилипенком своїх функціональних обов'язків по охороні об'єкта, з приміщення складу приватного підприємства невідомим було викрадено матеріальних цінностей на суму 300 грн.

Чи може Пилипенко бути притягнутим до матеріальної відповідальності? За яких умов він відшкодуватиме шкоду в повному обсязі?

Задача 15.

Шістнадцятирічний учень Петренко мав намір влаштуватись на роботу в період літніх канікул на завод «Турбо». Але у відділі кадрів йому в цьому відмовили, посилаючись на неповноліття та відсутність дозволу батьків на працевлаштування.

Чи правомірна відмова? З якого віку та за яких умов громадяни можуть бути суб'єктом трудового права?

Задача 16.

Працівник заводу «Аргон» Потапов звернувся до голови профспілкового комітету заводу з проханням здійснити представництво та захист його інтересів у районному суді з приводу трудового спору.

Але голова профспілкового комітету відмовив йому в цьому, посилаючись на те, що Потапов не є членом профспілкової організації.

Чи правомірна така відмова? Яким нормативним актом регулюються ці питання?

Задача 17.

Директор авторемонтного підприємства й голова профспілкового комітету склали й підписали колективний договір, після чого наказом по підприємству було оголошено про набрання його чинності.

Чи правомірні дії директора й голови профкому автопідприємства? Який порядок укладення колективного договору?